

Onderwerp Raadsstuk bij RKC Rapport Afstand én Invloed – Onderzoek Governance Spaarnelanden	
Nummer	2020/097078
Portefeuillehouder	Snoek, M.
Programma/beleidsveld	5 Beheer en Onderhoud/ 7 Algemene Dekkingsmiddelen en Overhead
Afdeling	Rekenkamercommissie
Auteur	Mulders, I.
Telefoonnummer	023-5114885
Email	imulders@haarlem.nl
Kernboodschap	<p>De rekenkamercommissie heeft onderzoek gedaan naar de governance van Spaarnelanden, naar de wijze waarop deze overheids N.V. wordt bestuurd. Met het onderzoek wil de rekenkamercommissie de raad inzicht verschaffen in de governance van overheids N.V.'s in het algemeen en Spaarnelanden in het bijzonder. Vanuit het perspectief van governance wordt in het rapport ook ingegaan op de casus iZoof, de pilot van Spaarnelanden op het gebied elektrisch deelvervoer.</p> <p>De centrale vraag in het onderzoek luidt: <i>Is de governance bij Spaarnelanden N.V. formeel adequaat geregeld en in de praktijk effectief?</i></p> <p>De dienstverlening, prestaties en resultaten van Spaarnelanden vallen buiten de opzet van dit onderzoek.</p>
Behandelvoorstel voor commissie	De commissie Bestuur wordt verzocht advies te geven aan de raad over het voorstel van de rekenkamercommissie in paragraaf 2 en over de wijze van agendering van het raadsstuk in de raadsvergadering.
Relevante eerdere besluiten	N.v.t.
Besluit College d.d.	N.v.t.
Besluit Raad d.d. (wordt ingevuld door de griffie)	<p>De raad der gemeente Haarlem,</p> <p>Gelezen het voorstel van de rekenkamercommissie,</p> <p>Besluit:</p> <p>De aanbevelingen van de rekenkamercommissie zoals geformuleerd in paragraaf 2 van dit raadsstuk over te nemen en als opdracht neer te leggen bi het college</p> <p>de griffier, de voorzitter,</p>

1. Inleiding

Met de overheveling van taken naar Spaarnelanden zijn deze gemeentelijke taken 'op afstand' geplaatst. Desondanks keren de kosten, activiteiten en prestaties van Spaarnelanden bij de gemeenteraad regelmatig terug als onderwerp van gesprek. De rol van de raad bij een overheids N.V. lijkt daarbij niet altijd duidelijk. Mede naar aanleiding van de discussie in de raad bij de behandeling van de Kadernota 2018 over de bestuurlijke rolverdeling bij overheids N.V.'s en technische vragen vanuit de raad in datzelfde jaar over de marktactiviteiten van Spaarnelanden en de beantwoording daarvan door het college heeft de RKC onderzoek gedaan naar de governance bij Spaarnelanden. Onder het begrip governance wordt in dit onderzoek verstaan de wijze waarop een organisatie wordt bestuurd. Doel van het onderzoek is: de raad inzicht verschaffen in de governance van overheids N.V.'s. in het algemeen en Spaarnelanden in het bijzonder. Met dit rapport beoogt de RKC de raad te ondersteunen in het kiezen en vervullen van zijn rol.

De reactie van het college op het onderzoek en de aanbevelingen is in het rapport opgenomen.

2. Voorstel aan de raad

De rekenkamercommissie stelt de raad voor de volgende aanbevelingen over te nemen en als opdracht bij het college neer te leggen:

1. Formele Governance

De RKC beveelt aan de formele governance op orde te brengen door de rollen van opdrachtgever en aandeelhouder in het college te scheiden. De combinatie van de rollen is ongewenst, zeker nu er spanning is ontstaan tussen beide rollen als gevolg van de discussie over de DDO-bedragen en de strategische ontwikkeling.

2. Statutenwijziging

De RKC beveelt aan dat het college de statutenwijziging met betrekking tot de doelen van de N.V. alsnog onderbouwt zodat de raad alsnog in staat wordt gesteld wensen en bedenkingen kenbaar te maken. Hierbij zou de raad een standpunt moeten innemen over de gewenste strategische ontwikkeling van Spaarnelanden.

3. Lokaal kader in de Nota Verbonden Partijen

De RKC beveelt aan de Nota Verbonden Partijen te actualiseren, met in ieder geval aandacht voor:

- De momenten en de wijze waarop de raad wordt geïnformeerd over en invloed kan uitoefenen op de prestatieafspraken en financiële resultaten van overheids N.V.'s.
- De wijze waarop de raad wordt betrokken bij strategische besluiten ten aanzien van overheids N.V.'s.
- Een steviger positionering van het belang van de opdrachtgever in de governance en

explicitering van de wijze waarop opdrachtgevers en aandeelhoudersbelangen onderling worden afgewogen.

- Een kader voor (markt-)activiteiten of initiatieven van overheids N.V.'s buiten de initiële opdrachten.
- De borging van tegenkracht in het college, de overheids N.V.'s zelf en de ambtelijke organisatie en de dialoog met de raad.

4. Rolinvulling raad

De RKC beveelt de raad aan in elk geval jaarlijks rapportages over de prestatieafspraken met Spaarnelanden en de rapportage over de jaarstukken (met daarin de strategische aandeelhoudersbesluiten) te agenderen.

3. Beoogd resultaat

Inzicht in de governance bij overheids N.V.'s en een verbetering van de governance van Spaarnelanden en de positie van de raad.

4. Argumenten

1. Uit het onderzoek blijkt dat de governance-structuur nog niet volledig conform het toepasselijk kader is geregeld.

De combinatie van de opdrachtgevers- en aandeelhoudersrollen in het college is niet conform de kaderstelling.

2. Uit het onderzoek blijkt dat de governance in de praktijk onvoldoende effectief is.

De raad is niet op juiste wijze betrokken bij belangrijke besluiten.

De raad ontvangt niet alle informatie die nodig is voor een goede rolinvulling.

De nota Verbonden Partijen is verouderd en biedt onvoldoende kader voor de actuele vraagstukken.

3. Het college geeft aan dat aan alle aanbevelingen opvolging zal worden gegeven.

5. Risico's en kanttekeningen

1. De actualisatie van de Nota Verbonden Partijen zal na een voorstel door het college door de raad moeten worden vastgelegd. De opvolging van deze aanbeveling moet daarin plaatsvinden.

2. De raadsinformatie over prestatieafspraken en strategische besluiten van de aandeelhouders moet nog worden vormgegeven.

6. Uitvoering

- *Het college zal uitvoering moeten geven aan de aanbevelingen.*
- *De overgenomen aanbevelingen worden geregistreerd en de opvolging zal door de rekenkamercommissie worden gemonitord. De raad zal hierover worden geïnformeerd.*

7. Bijlagen

Bijlage 1 2020/097061 RKC Rapport Afstand én Invloed – Onderzoek Governance Spaarnelanden